

Verslag reis Zambia 2019

15 en 16 april

's Morgens nog de laatste dingen afgerond en opgeruimd in huis en 's middags rond 13 uur vertrokken richting Düsseldorf. Pieter bracht ons weg en was jaloers dat wij naar Zambia gingen. We mochten bij elkaar 92 kg bagage meenemen. We hadden 2 plunjezakken gevuld met babykleertjes die over waren van de kledingbeurs in de kerk en heel veel zakjes groentezaad die Adri had gekregen van een zaadhandel. De eigenaar had in de buurt van de missiepost in Zambia gewoond, wat wel heel bijzonder was. Daarnaast nog onze eigen spullen en wat kadootjes (thee, stroopwafels, boekjes voor de school en wat spulletjes voor de wezen).

We vlogen via Düsseldorf naar Amsterdam (was een stuk goedkoper) en daarna via Nairobi in Kenya naar Lusaka, de hoofdstad van Zambia. De douane-afhandeling ging heel snel en zelfs al onze bagage was er. Dit is in het verleden nogal eens misgegaan. Eigenlijk is de hele reis prima verlopen zonder gezeur bij de grenzen of vertraging. Buiten moesten we nog even wachten op Febby die ons met de nieuwe ambulance kwam ophalen. De auto werd bestuurd door een kennis uit Lusaka. De auto moest nog de juiste kentekenplaten krijgen in een garage. Wij gingen ondertussen boodschappen doen en, samen met Febby, een hapje eten. Onderweg naar huis regende het regelmatig. Het was alleen te laat, zei Febby, veel van de oogst was al verloren. Langs de weg nog wat fruit, groente en eieren gekocht, wat allemaal veel goedkoper was dan in de supermarkt. Daar zijn de prijzen best hoog, zelfs voor ons westerlingen. Toen de auto helemaal afgeladen was met bagage en boodschappen reden we naar de missie. De weg is wel van asfalt, maar daar is alles mee gezegd. Je moet echt goed oppassen voor de vele onverwachtse 'potholes' midden in de weg. Gelukkig weet Spencer de weg op zijn duimpje, dus we konden toch aardig doorrijden. Tot de afslag naar de missie is het ca. 2 uur rijden en daarna nog ca. een uur over een onverharde weg vol kuilen en hobbels. Onderweg zagen we een groep zwijnen oversteken, een groep apen de bomen inschieten en een grote groep gieren. Voor mij, Jacolien, was het ca. 16 jaar geleden dat ze hier was geweest. Het voelde dus wel een beetje onbekend. Adri was hier 3 jaar geleden nog geweest. Onderweg zitten kletsen met elkaar, af en toe vielen opa en oma even in slaap. Toen Febby al een paar keer had zitten bellen met de missiepost over waar we zaten en hoelang het nog zou duren enzo, begonnen we een argwaan te krijgen. Wat voerde ze in haar schild? Naarmate we dichterbij de missiepost kwamen, kreeg ik het steeds meer op mijn zenuwen. Toen we het hek doorreden stonden er heel veel mensen te lachen en te zwaaien. Iets verderop stond een heel welkomstcomité met muziek en zwaaiende palmtakken ons op te wachten. Er werd gedanst, getrommeld en gezongen. Ze zongen steeds hetzelfde, later hoorden we dat het zoets was als 'jullie zijn mensen die goed doen'. We voelden ons wel een beetje opgelaten, maar het was supermooi om te zien hoe blij de mensen waren dat wij kwamen. Ze hadden zelfs een soort welkomstbord gemaakt voor ons 30 jarig jubileum! Echt zo bijzonder! En zo ontroerend!

Nadat we heel veel handen hadden geschud en gehugd hadden, liet Febby ons het gastenhuisje zien. De spullen werden allemaal uitgeladen en binnen gezet. We dachten lekker even een boterham te nemen en vroeg naar bed te gaan. Daar kwam echter niets van in. Er was een etentje voor ons geregeld bij Laughter, een verpleegster, in huis. Ik dacht dat het met een klein groepje mensen zou zijn, maar er waren ca. 16 mensen van het personeel, waarvan een aantal een uitgebreide maaltijd had gemaakt en een versierde cake als dessert, versierd met gekleurde letters voor ons 30 jarig jubileum. Er werd gezellig gekletst, maar ook serieuze zaken besproken. Sommigen zochten wat meer uitdaging in hun werk en zouden graag wat meer middelen hebben om de patiënten nog beter te kunnen helpen, bijvoorbeeld om keizersnedes te kunnen doen en zuurstof toe te kunnen dienen.

Ze wilden ook onze herinneringen aan Pookie weten en zouden graag een foto van hem hebben om op te hangen in de kliniek. Daar moeten we dus achteraan. Aan het einde sloot pastor Bbuna de avond af met gebed en zette Laughter in voor een lied 'If you're happy and you know it clap your hands!' En happy voelden we ons zeker toen we terug naar ons huisje liepen!

17 april

Eerst lekker uitgeslapen en ontbeten. Daarna wat in het huisje gerommeld en een rondje over de missie gewandeld. Weer veel mensen ontmoet en gesproken. In de apotheek kregen we uitleg van Milimo over het gebruik van de medicijnen. Overal in de kliniek staan vaatjes met water en zeep. Ook uit de gesprekken konden we opmaken dat er veel aan preventie gedaan wordt. We hebben ook het weeshuisje bezocht, maar een paar kinderen begonnen zo hard te huilen dat we maar gauw weggegaan zijn. Er zijn nu 5 weeskinderen. Nog een gesprek met Febby gehad over de uitbreiding van de gastenverblijven, zodat er meer gasten, waaronder studenten, kunnen verblijven, 40 is de bedoeling. Nu zijn er ook ca. 14 studenten, die ze eigenlijk niet goed onderdak konden geven. Zij verblijven nu tijdelijk in het schooltje omdat het vakantie voor de kinderen is. Er waren deze nacht 3 babies geboren. We hebben samen met Febby setjes kleren samengesteld (slaapzak, broek, 2 truitjes en een mutsje) en aan de moeders gegeven. 's Middags wat gelezen en een begin aan het verslag gemaakt. Pastor Bbuna kwam nog op bezoek, gepraat over zijn werk, dat het soms best zwaar werk is. Hij zou ook graag meer kinderen in de omgeving willen helpen om naar school te gaan. Veel ouders hebben geen geld om hun kind naar school te laten gaan. Hij zou willen dat er voor de gemotiveerde kinderen wat geregeld zou kunnen worden vooral op financieel gebied. Avice Ngandu is ook nog op bezoek geweest, we hadden hem gevraagd ons te helpen met het in orde krijgen van de telefoon die we lokaal gebruiken. Hij is een paar keer heen en weer geweest naar buiten de poort omdat daar jongsens telefoonkaarten enzo staan te verkopen.

's Avonds voor het eerst eten gekookt: wortelen, doperwtten, rijst en gehakt. Was goed te doen! Daarna gelezen en vroeg naar bed.

18 april

Na een heerlijke nachtrust schrokken we om 6.45 uur wakker van het zingen in de kerk voor de dagopening, die ze hier elke dag hebben met het personeel. Wij zouden namelijk daarbij zijn, maar mijn mobiel was leeg, dus het alarm was niet afgegaan. Vlug aangekleed en tijdens het zingen naar binnen geglipt. Na een korte meditatie en een heleboel handen schudden, hebben we ontbeten en zijn daarna een ronde over de missie wezen wandelen. Weer veel mensen ontmoet. De groentetuinen bekeken, waar best wel veel achterstallig werk was. Er stonden wel groentes maar ook heel veel onkruid. Er zouden ook boompjes geplant worden, maar dit was nog niet gebeurd. Adri gaat vandaag even naar het groene plan van jaren terug kijken. Net buiten de missie is een heel winkelcentrum ontstaan, waar van alles te koop is, van tomaten tot simkaarten. We ontmoetten ook Bridget die al sinds 1995 op de missie werkt en daarmee de langstzittende is. Ook hebben we kennis gemaakt met Charles, een medewerker gespecialiseerd in de hiv. Vandaag heeft het heel veel geregend en geonweerd. Gisteren had een groep al vast gezeten in de modder onderweg naar de missie, dat zal er vandaag niet beter op geworden zijn. Vanmiddag dus voornamelijk binnen gehangen tot vervelens toe. Als klap op de vuurpijl viel ook de stroom uit, nu al ruim 2 uur. De laptop heeft nog een beetje power. Hoe we straks eten gaan koken weet ik nog niet, er staan nog wel 2 kampeerpitjes, dus komt vast goed.

's Avonds met een hoofdlampje op zitten lezen en vroeg naar bed gegaan.

19 april

Er is nog steeds geen stroom als we wakker worden. Eerst naar de opening gegaan. Daarna gegeten en wat boekjes over Pasen en een slinger naar de Paasviering voor de kinderen gebracht, eigenlijk een soort Ichthus Inn die ze hier een paar dagen lang houden. Daarna begonnen met foto's van het personeel te maken, leuke manier om met de mensen in contact te komen. Ze vinden het heel leuk als ze gefotografeerd worden, vooral als je ze daarna de foto toont, vinden ze het helemaal geweldig. Gelijk de namen opgeschreven, zodat we zelf ook beter de namen bij de gezichten kunnen onthouden. We willen hier een soort gezichtenboek van maken. We zijn ook even bij Febbys huis wezen kijken, ziet er heel netjes uit. Ze was een voorbereiding aan het maken voor de mensen die zaterdag komen. Zij kunnen waarschijnlijk allemaal in haar huis slapen, eventueel kan er bij ons ook nog iemand bij in huis. Hoewel het logeerbed nog vol ligt met babykleertjes. Vanmorgen kwam Wallace, de interieurverzorgster, ons huisje schoonmaken. Dat doet ze elke dag heb ik begrepen. Ze kwam met 2 grote jerrycans water aangesleept, omdat we ook geen stromend water hebben door de stroomstoring. Binnen werden 2 grote plastic vaten daarmee gevuld, zodat we weer even vooruit kunnen. Drinken doe ik hier liever niet uit, maar om jezelf te wassen en voor de afwas en wc doorspoelen is het wel heel fijn als je water hebt. Weer zo'n moment dat je denkt 'wat hebben we het toch goed in Nederland'. Hier ondergaan de mensen het allemaal gewoon zonder te mopperen, bij ons zou de krant er vol mee staan als we 20 uur zonder stroom en water zouden zitten. We hebben Wallace wat zakjes groentezaad en babykleertjes gegeven voor een kleinkind dat op komst is.

Vandaag ook Gibson ontmoet, hij doet ongeveer hetzelfde werk als pastor Bbuna. Een leuke, vrolijke vent. Nog over Cornelis en Pieter gehad die hier ca. 4 jaar geleden waren. Ze hebben toen o.a. een dak gemaakt. Avice kwam nog even langs met spijkers en schroeven, zodat we wat meer ophangmogelijkheden hadden en ons welkomstspandoek konden ophangen. Het is lastig om contact met het thuisfront te krijgen, er is praktisch geen verbinding.

's Middags op bezoek bij Avice geweest. Foto's gekeken en geïnspireerd door zijn geloof en gedrevenheid. Hij vertelde hoe hij zich als jongen van ca. 15 jaar oud allerlei manieren verzong om geld te verdienen. Inmiddels kan hij zo'n beetje alles en lost vooral veel technische problemen op op de missie. Hij heeft echt goede ideeën en denkt echt vooruit! In het verleden heeft hij veel geleerd van verschillende mensen uit Nederland die hier gewerkt hebben, hij is erg leergierig en vindt het ook leuk om zijn kennis aan anderen over te brengen.

's Avonds nog even naar de kerk geweest. Daar traden allerlei koren op van jong tot oud, was echt heel mooi! Soms kon je niet helemaal volgen wie er in welk koor zat. Het gebeurde regelmatig dat mensen uit de kerk zich gewoon aansloten bij een koor en meezongen en meedansten. Adri wilde 's avonds nog even zijn portemonnee opzoeken voor morgen, want dan moeten we er vroeg uit om onze huurauto en daarna Eline en de familie op te halen in Lusaka. We konden echter de portemonnee nergens vinden, wat vooral heel erg vervelend was omdat daar Adri's rijbewijs in zat en we die voor de huurauto nodig hadden. Heel het huisje op zijn kop gezet, maar niks. Daarna niet lekker geslapen.

20 april

's Morgens om half 6 opgestaan, we zouden 6 uur vertrekken. Adri heeft wat berichtjes rondgestuurd of iemand zijn portemonnee had gezien, maar het was nog vroeg en hij was nog niet gevonden. Hierdoor waren we een beetje vertraagd. Net voordat we vertrokken zei Pookie (Spencer): zullen we

eerst even bidden? Wij dus in de auto, de muziek bleef gewoon aan staan, gebeden voor een veilige reis. Dat is hier ook zeker nodig: wat een gevaarlijke weg naar Lusaka zeg: een 2-baansweg van asfalt met verradelijke putten. De dirtroad naar de asfaltweg is ook heel slecht, na de regenval natuurlijk vol met plassen, waarvan je niet weet hoe diep ze zijn. Onderweg kregen we het mooie bericht dat de portemonnee door Avice gevonden was in zijn huis, wat waren wij opgelucht! En wat een eerlijke man, terwijl hij zelf arm is! Febby en Pookie hebben ons bij Gea afgezet om de auto op te halen: een Nissan terreinwagen met een tent op het dak. We hebben nog een uurtje bij Gea zitten kletsen. Zij woont, samen met Hans, al ca. 32 jaar in Zambia. Wij hebben hen ontmoet toen ze nog in Mazabuka woonden. We hebben regelmatig met een container van hen spullen mee kunnen sturen voor de missie. Na uitleg van de auto vertrokken we richting vliegveld. Onderweg nog bij een superdeluxe tuincentrum gekeken, waar Adri nog wat illegale foto's heeft genomen. Hij wilde op de missie laten zien hoe ze kunnen kweken. Op het vliegveld Eline en haar moeder, Jan (collega van moeder) en zijn vrouw Coby en een neef van Eline, Willem, opgehaald. Daarna boodschappen gedaan, waarna het bijna 16.30 uur was voordat we vertrokken. Veel te laat eigenlijk i.v.m. de slechte wegen en de zonsondergang om 18 uur. Adri heeft terug gereden. Ik heb even het stuur overgenomen bij een road block, omdat hij zijn rijbewijs nog niet had. Niet echt prettig om hier te rijden in een rechtsgestuurde auto en op een rot weg. Bij de dirt road mocht Adri rijden. Na een paar keer bijna vast te hebben gezeten, kwamen we veilig op de missie aan. Willem heeft een kamer in ons huisje en de anderen zitten bij Febby in huis. We hebben daar 's avonds gegeten.

21 april Pasen

's Morgens begon de dienst om 9 uur met heel veel zingen door verschillende koortjes, wat een feest hier zo'n dienst! Adrian and his team werden nog hartelijk welkom geheten en bedankt voor hun inzet voor de missie. Er was ook Heilig Avondmaal met matzes en cola zonder prik. Mensen lopen gewoon in en uit, dat is hier helemaal niet vreemd. Wij zijn tussendoor ook even thuis wat water gaan halen en hadden zodoende net de collecte gemist, echte Hollanders dus! Aan het eind vroeg pastor Bbuna aan Adri of hij de gemeente nog iets wilde zeggen voorin de kerk. Hij heeft toen over onze ontmoeting met Pookie Evans, de oprichter van de missie, verteld, 30 jaar geleden, toen wij een huwelijksreis door Afrika maakten. We kregen nog een applaus voor ons jubileum.

's Middags is Adri bij een voetbalwedstrijd wezen kijken. De Meluwa Rangers, het team wat ook gesponsord wordt door de missie, heeft gewonnen. Er was vanmorgen weer een baby geboren, ik ben samen met de andere vrouwelijke bezoekers en Febby op kraamvisite geweest. Marianne had ook babykleertjes meegenomen die we gegeven hebben. Steeds meer zwangere vrouwen komen naar de missie om te bevallen, ook als het niet nodig is, omdat ze weten dat ze dan kleren krijgen. De kleren zijn dus niet alleen leuk om te kunnen geven, maar dragen zo ook bij aan een veilige bevalling. Daarna heb ik de babykleertjes van de kledingmarkt op maat gesorteerd, zodat we makkelijker setjes voor babies kunnen samenstellen. 's Avonds heeft Adri nog een planning gemaakt met de andere gasten voor als de container met spullen aankomt. De container zit vol met spullen uit Nederland, waaronder 2000 schoenendozen, die door kinderen van Papendrechtse scholen zijn samengesteld. Dit hebben Marianne en Eline georganiseerd. De container is begin februari verscheept naar Beira in Mozambique. De container wordt deze week verwacht op de missie verwacht, als de wegsituatie het toelaat.